

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Föredragande
Matilda Ståhl

DOM
2019-03-06
Meddelad i Falun

Mål nr
33-19

SÖKANDE

Söderhamns Entreprenad AB, 556652-0952

Ombud: Advokat Mikael Lindberg och Advokat Peter Thors
Advokatbyrån Hellgren Linander KB
Box 24053
104 50 Stockholm

MOTPART

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg
826 80 Söderhamn

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2019 0306	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 243373

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-383 00 00	023-383 00 80	måndag–fredag
S-791 21 Falun		E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se		08:00–12:00
		www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se		13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg (Inköp Gävleborg) genomför en upphandling av drift och underhåll av offentlig belysning – söder (7373). Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Av tilldelningsbeslutet framgår att anbudet från Söderhamns Entreprenad AB (Sentab) förkastats eftersom det inte uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen.

Sentab ansöker om överprövning och yrkar i första hand att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska rättas på så sätt att ny utvärdering ska ske i vilken Sentabs anbud ska beaktas. Sentab yrkar i andra hand att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om. Sentab anför i huvudsak följande. Bolagets anbud uppfyller samtliga krav i upphandlingen. Upphandlingens krav avseende finansiell och ekonomiska ställning är inte utformat i enlighet med de krav på tydlighet och förutsebarhet som gäller enligt LOU. Det finns inget krav på att anbudsgivare ska lämna in bevis på att kravet uppfylls tillsammans med sitt anbud. Det framgår inte att visst be-tyg från visst kreditupplysningsföretag krävs för att uppfylla kravet. Det framgår inte heller vad som krävs för att en anbudsgivare ska anses kunna upprätthålla ett långsiktigt ramavtal eller vad som avses med ”ej godtagbar riskklass” eller att ”ha låg kreditvärdighet”. Dessa bedömningar lämnas så-ledes helt öppen för upphandlande myndighets subjektiva tolkning. Upp-handlingen uppfyller därmed inte kraven på tydlighet och förutsägbarhet. Om kraven hade framgått av handlingarna skulle Sentab haft möjlighet att kontrollera om bolaget uppfyllde kravet på ekonomisk stabilitet, samt om kraven inte uppfylldes, ha möjlighet att åberopa annans ekonomiska kapa-citet eller lämna en förklaring redan i sitt anbud. Sentab har lidit eller riske-rar att lida skada till följd av bristerna i upphandlingen.

Inköp Gävleborg bestrider yrkandet från Sentab på samtliga punkter. Inköp Gävleborg gör gällande att Sentab inte uppfyllt samtliga krav i upphandlingen enligt förvaltningsrätten i Faluns dom i mål nr 3749-18. Inköp Gävleborg delar inte uppfattningen om att kraven avseende finansiell och ekonomisk ställning inte är tydligt utformade.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att det förvaltningsrätten har att pröva är om det på grundval av vad Sentab anfört är visat att Inköp Gävleborg brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att Sentab har lidit eller kan komma att lida skada. De grundläggande principerna framgår av 4 kap. 1 § LOU och innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

När en anbudsgivare åberopar flera skäl för ingripande enligt LOU bör domstolens prövning i första hand göras av de grunder som hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Förvaltningsrätten tar därför först ställning till frågan om det finns skäl för ingripande till följd av de brister som Sentab menar finns i upphandlingsdokumenten.

Förvaltningsrättens bedömning

LOU ger inte närmare besked om hur upphandlingsdokumenten ska vara utformade utöver vad som kommer till uttryck i de allmänt hållna bestämmelserna om krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. Upphandlingsdokumenten ska vara formulerade på ett sådant sätt att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt (se EU-domstolens avgörande C-19/00 SIAC Construction Ltd).

Upphandlingsdokumenten ska vidare vara så klart och tydligt utformade att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlade myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även upphandlingsdokument och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och unionsrätten inte överträds. Varje leverantör ska med utgångspunkt i underlaget kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud (se RÅ 2002 ref. 50).

Av punkt 2.5 i upphandlingsdokumenten framgår följande avseende ekonomisk stabilitet.

Anbudsgivaren ska ha en sådan ekonomisk stabilitet att han kan upprätthålla ett långsiktigt ramavtal med beställaren. Upphandlade myndighet kan vid behov komma att själv kontrollera anbudsgivarens ekonomiska stabilitet genom kreditupplysningsföretag eller att begära in årsredovisning. För systemlida företag kan upphandlande myndighet komma att begära in verksamhetsplan, budget för verksamheten eller liknande.

Anbudsgivare som bedöms vara i en godtagbar riskklass eller ha låg kreditvärdighet kan komma att uteslutas om inte anbudsgivaren lämnar en godtagbar förklaring till varför man hamnat i denna riskklass.

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte framgår av upphandlingsdokumenten vad som avses vara en ej godtagbar riskklass eller en låg kreditvärdighet. Upphandlande myndighet får därmed stort utrymme för godtycke vid bedömningen av om kravet är uppfyllt. Vidare kan en anbudsgivare inte förutse vad som kommer att krävas av ett anbud för att det ska uppfylla det obligatoriska kravet. Förvaltningsrätten anser därför att upphandlingsdokumenten brister i transparens.

Förvaltningsrätten har därefter att ta ställning till om Sentab har lidit eller riskerat att lida skada på grund av Inköp Gävleborgs agerande. Sentab har anfört att bolagets anbud hade formulerats annorlunda om det framgått att bolaget inte uppfyllt kraven avseende ekonomisk stabilitet genom att man åberopat annans ekonomiska kapacitet. Förvaltningsrätten anser att detta är tillräckligt för att Sentab ska anses ha lidit eller riskerat att lida skada på

grund av Inköp Gävleborgs agerande. Det finns därför grund för att ingripa mot upphandlingen.

Eftersom överträdelsen är hänförlig till det konkurrensuppsökande skedet ska upphandlingen göras om. Vid denna utgång saknas anledning för förvaltningsrätten att pröva den övriga grund för ingripande enligt LOU som Sentab har gjort gällande.

Hur man överklagar, se bilaga (FR-05).

Eva Karlsson Helghe
rådman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

